
POLGÁRI JOG

A Kúria határozatainak közzététele.

Irta: dr. Tóth György kúriai bíró.

Az utóbbi időben a döntvényjog köréből a szakcikk azzal a kérdéssel foglalkoztak behatóan, hogy a döntvényeknek a korábban felmerült esetek elbírálására van-e visszaható erejük?¹⁾

E kérdéssel ellentétben dr. Schuster Rudolf a J. Á. 1935. XII. füzetében igazságügypolitikai nézőpontból a döntvények és elvhatározatok adminisztrálásával: közzétételével foglalkozott és azt a nézőpontját juttatta kifejezésre, hogy:

a) a P. H. T. és a B. H. T. közöljék ezentúl is a teljesülési, jogegységi és elvi jelentőségű határozatokat, azonban sokkal rövidebb időközökben — körülbelül havonként.

b) A Kúriának a többi, *fontosabb* határozatai gyűjtéséről *hivatalos* úton, tehát intézményesen oly módon kellene gondoskodni, hogy azokat ugyancsak rövid időközökben. — ugyancsak havonként — tegyék közzé.

Dr. Schusztter R. fejtegetésének olvasása közben kialakult ellenvéleményként csak annyit jelzek, hogy a jogász közszellem fejlődése szempontjából nem tartom végig gondoltnak.

Ha és amennyiben a Kúria fontosabb határozatai teljes szövegükben hivatalosan közzététetnének, akkor jószándéku óhaj maradna, hogy az elgondolása szerinti újítások semmi vonatkozásban nem érintik jogi szaklapjainknak azt a jogát és szép feladatát, hogy ezentúl is tetszésük szerinti terjedelemben közzé tehessek a kúriai határozatokat.

Cikkíró maga mondja, hogy a szaklapok — a szerkesztők önzetlensége dacára — a legnagyobb nehézséggel küzdenek és fennállásuk bizonytalan. De azt is tudja, hogy a szaklapokat a gyakorlati jogászok rendszerint nem a szakcikkéért, hanem a jól szerkesztett Döntvénytárért, Hatá-

¹⁾ Lásd Balás P. Elemér: A döntvény visszaható ereje. (M. J. Szemle 1935. 7., 8. sz.) Sichermann Fr.: A bírói gyakorlat és a döntvények visszaható ereje. (Jogállam 1935. 9—10. sz.)

rozattárért, Esettárért rendelik meg. A jogi szaklapok esetgyűjteményének közlési rendszereit is jól ismeri.

En úgy nézem, hogy a fontosabb kúriai határozatok olcsó *hivatalos* kiadása esetén a szaklapokat csak a cikkírók rendelnék meg egymás iránt való udvariasságból és a különlenyomatok megtakarítása szempontjából, mert a feleslegessé váló határozattárral megdrágított szaklapokra a gyakorlati jogászok nem fizetnének elő.

Ebből a szempontból nem érdektelen a kúriai határozatok közzétételére visszapillantani.²⁾

Az 1822. évtől kezdve a Kúria határozatai egyenként ki voltak nyomtatva s ekként a további magángyűjtés céltalanná vált.

Az 1848-1861. évi átmeneti időre és korábbi joganyag nagymérvű megnövekedésére tekintettel Kallós Lajos 1862-ben kiadta: Magyarországi Főtörvényszék ítéleteinek gyűjteménye a mostani időkig" c. munkáját, (Debrecen) az akkor érvényes anyag felhasználásával.³⁾

Az 1861. évi változás után a Kúria 1861-től ismét egyenként kinyomatta határozatait, de *pártolás* hijján 1862-ben beszüntette.

Az Ideiglenes Törvénykezési Szabályok idevágó hatását nem ismerem, azonban az igazságszolgáltatás átszervezése (1869. VI. 1.) után a határozatok közlése magánvállalkozók kezébe jutott.⁴⁾

Az utóbbi másfél évtized (1920—1935) szaklapjainak határozat-közléseit ismerjük. Azt is észleltük, hogy a határozatok közlése valóban úgy történt, amint ezt dr. Schusztler R. leírja, azonban még ezek alapján se találok indokoltnak azt az álláspontját, hogy az: *Entscheidungen des Reichsgerichtes* c. hivatalos gyűjteményre utalással nálunk is a P. H. T. és a B. H. T. mellett a fontosabb határozatok is hivatalos kiadmányban közöltessenek.

A P. H. T. és a B. H. T. kiadására vonatkozó jogszabályok felhívása után azt félúton való megállásnak mondja, mert — okfejtése szerint — ha a magánúton való közzététel esetleg teljesen elmaradna, évi 5000—6000 kúria ha-

²⁾ Mária Terézia 1768: IX. 14-én rendelte el a *decisiok*, vagy *praejudiciumok* összeszedését. Az 1723—1768. évi anyagból a *Planum Tabulare* 1769-ben már kész is volt. Az 1769—1822. évekről ismeretes Molnár István gyűjteménye.

³⁾ Az ősiség, zálog, örökbevallás stb. anyagát kihagyta, de az 1723. évtől kezdődő érvényes anyagot rendszerbe szedte.

⁴⁾ A Jogtudományi Közlöny 1934. évben történt megszűnéséig Döntvénytárával a magyar jogszolgáltatásnak soha el nem muló érdemeket szerzett. Az 1909-ben megjelent „Döntvényjog” c. munkámban a többi összes gyűjteményeket is pontosan összeállítottam volt.

határozat a közzétételből kimaradna. Én úgy nézem, hogy a múltban észlelt és a mai nyomdai vállalkozási készségre is figyelemmel a hivatalos és magánközzététel elválasztása és az anyag megosztása elég szerencsés.⁵⁾

A mi viszonyainkat nem lehet a nagy felvevő képességű külföldi viszonyokkal összemérni s ezért a fontosabb kúriai határozatoknak is a hivatalos kiadások körébe vonása majdnem lehetetlenné tenné a magyar jogirodalom szempontjából oly nagyjelentőségű szaklapok fenntartását, ami egyben a magyar jogélet vérszegényé tételét is jelentené.

A hivatalos gyűjtemények és a fontosabb határozatok magánközzétételéhez kapcsolódó gondolatokat megosztottan csoportosítva, én is helyesnek tartom dr. Schusztter R. ama nézőpontját, hogy:

a) a P. H. T. sürűbben jelenjék meg. A viszonyok és az anyag ismerete mellett aligha célirányos volna a havonta egyszer való megjelentetés. Talán az évente egyszer való megjelentetés elégséges lenne.⁶⁾

A Ppé. 78. §-nak megfelelő gyűjtemény anyaga a Kúria tanácsjegyzőinek, helyes foglalkoztatása mellett folyamatosan akként volna évközben előkészítettendő, hogy év végén az egész évi anyag rendelkezésre álljon.

Teljesen igaz van dr. Schusztter Rudolfnak, hogy az évekre visszamenőleg felgyűlt anyag átnézése az egész gyűjtést nehézkessé teszi és ez az eljárás sem nem célszerű, sem a törvény intenciójának nem felel meg.

Az elvi határozatok évközi rendszeres gyűjtése akadálytalanná tenné, hogy a P. H. T. és a B. H. T. minden év végén lezárassanak. A Ppé. 78. §-ban megszervezett bizottság is ily előkészítés mellett fontos feladatát órák alatt elvégezhetné, jöllehet az elvi határozatok kiválasztásának jelentőségteljes munkája nagy körültekintést igényel.⁷⁾

Nem mellőzhetem annak a megemlítését, hogy tételes törvényeink és az egyes jogintézmények keretében érvényes jogszabályok jogászai alkalmazása kizárja, hogy ott is elvi

⁵⁾ A jogegység nagy elvének megóvása szempontjából utalok dr. Juhász Andor 1925. évi IX. 12-iki székfoglaló beszédére és a jogegységi határozatok hozatalának kiterjesztése (1930: XXXIV. t.-c.) tekintetében dr. Oswald István 1934. évi október hó 15-iki szintén székfoglaló beszédének tartalmára.

⁶⁾ A B. H. T.-val nem kívánunk részletesebben foglalkozni. Ott más szempontok is érvényesülhetnének.

⁷⁾ Nem akarok a kezdetben oly ünnepélyesen kezelt rendelet gyakorlati keresztülvitelének részletezésébe bocsátkozni, azonban a rendelet 38—42. §-aiban foglaltakra tekintettel a legméltánylóbb kritika is annyit kijelenthet, hogy az elvi határozatok kiválasztásánál hiányzik a rohanó élethez igazodó gyors eljárás és nem egyszer a törvényekhez szabott elvi él.

kérdést lássunk, ahol egyszerűen a jogszabály művészi alkalmazásáról van szó. A bírászkodás pedig önmagában — és nem csak a ráritások esetében — a jogalkalmazás művészetete.

A Planum Tabulare összeállítói 1769-ben csak arra való tekintettel vettek föl a gyűjteménybe egyes határozatokat, mert a munka a kegyelmes parancsolat szerint: „a törvényszékeknek kormányul leendő szolgálatra rendeltett.” Eme célszerűségi szemponttal kapcsolatban indokolták az „összveszedégetés” ama keretét, hogy: „sok olyan ítéletek valának, amelyek ámbár a törvényeknek világos szavaikban nem foglaltatnak: mindazonáltal azokat a törvényeknek egybevetéseikből és közelebbi értelmeikből könnyű móddal és munkáival ki lehet hozni és következtetni, annyira, hogy nem kevésbé ingadoztunk az eránt, ha ugyan azokat, mint a törvények által meghatározott és megállapított dolgokat ebbe a munkába béhozzuk-é és felvegyük-é?”

Ez a gondolatkeltő gondolatmenet a szakfolyóiratok és határozatgyűjtemények nagy tömegére tekintettel ma már nem csak „nem kevésbé ingadozóvá” kell, hogy tegye a Ppé. 78. §-ban meghatározott bizottságot, hanem *teljes határozottsággal* arra az álláspontra kell, hogy vezesse, hogy az elvi határozatok közé valóban csak *elvi élű* határozatokat vegyen föl.”

Staud Lajos, ez a kiváló és rendszerezett gondolkozású jogászunk, a jogeseteket azzal a több oknál fogva meg nem valósulhatott törekvéssel válogatta össze, hogy — amint mondja —: „ismétléseket kerüljek és ne lássak *elvi* kijelentést ott, ahol csak a törvény tartalmának egyszerű ismétlése fordul elő.”

Ezt ő a Planum Tabulare *összveszedőivel* azonos gondolatmenetben joggal mondhatta, mert hisz a Kúriát idézi, amidőn mottót választott: A bíróság kezében a törvény holt betűjének élni és a viszonyokhoz alkalmazkodni kell.”

Tehát elvi élt csak ott lehet keresni, ahol a törvény a megváltozott viszonyokhoz szabva nyer alkalmazást.⁹⁾ Ennek azonban elengedhetetlen feltétele az alapos törvényismeret. Nem a szóhangzat szerinti törvény-ismeret, hanem a törvény lelkének ismerete.

A m. kir. Kúriának ebből a szempontból is és az utóbbi évek törvényhozására való tekintettel is elodázhatatlan feladata volna, hogy a P. H. T.-át átnézze és annak hivatalos összeállítójaként kijelölje, hogy mely elvi határozatok vesz-

⁹⁾ Nem részletezem, hogy a törvények rendszerében van-e kitélésre váró hiány, azonban a szokásjogon alapuló magánjogunkban feltétlenül volt, van és lesz.

tették hatályukat, vagy mely határozatokban nem leledzik már elvi él.⁹⁾

Erészben utalhatok az 1927: XXXV. t.-c.-re, amely a dologi jog keretében az elvi határozatok nagy tömegét tette hatálytalanná.

Utalok dr. Bernhard—Vekerdy kitünő összeállítására, mely így a Mt. rendszerében codex-vázszerűleg hat, azonban hibája, hogy a jegyzetek folyamánként a hatályukat veszített határozatokat nem szedették eltérő betűkkel.¹⁰⁾

E gyűjtemény kézzel fogható bizonyosság arra nézve, hogy a mi codificálatlan magánjogi jogrendszerünkben mennyire kívánatos, sőt szükséges, amint ezt dr. Schusztér R. mondja, hogy a Kúriának az elvi határozatokban elfoglalt jogi álláspontját a jogkereső közönség és főképp a jogászvilág — mint ilyet — minél előbb megismerje.

Itt helyén valónak tartom arra is reámutatni, hogy az 59.200/1912. I. M. sz. rendelet értelmében a kir. ítélőtáblák, a kir. tszék és a királyi bíróóságok is hozhatnak elvi jelentőségűnek nyilvánított határozatokat.

A Szegeden megjelenő „Jog” célkitűzésénél fogva nagy szolgálatot tenne, ha legalább a táblák elvi jelentőségű határozatait összeszedné és valamely rendszerbe foglalva közzé tenné.¹¹⁾

b) A m. kir. Kúria fontosabb határozatainak hivatalos, vagy magánúton való közlésére nézve álláspontomat már elől jeleztem.

A világháború előtt az egyes gyűjtemények a teljes tájékoztatás céljából a perben keletkezett I—II—III-ad bírói határozatokat reprodukálták. Ma a nyomdai viszonyok

⁹⁾ A jogegységi határozatok értékes és mélyen járó jogászai indokolását a szakirodalom megérdemelt elismeréssel kíséri, ellenben az elvi határozatok anyagával szemben tartózkodó.

¹⁰⁾ A hivatalos kiadás a régebben kiadott kis füzettel, az összeállítás módjára nézve elől járt, de mert a hivatalos összeállítás folytatása elmaradt, dr. Bernhard—Vekerdy dícséretes munkát végeztek. Ez a kötet azt is mutatja, hogy a szokásjogunk dacára is igen sok a jogegységi döntvény s aránytalanul sok az *elvinek* nyilvánított határozat. Dr. Juhász Andor a kúriai elnöki székéből röpitette országgá, hogy kevesebb törvény is elég volna. Ugyanezt lehet alkalmazni az elvi határozatokra is.

¹¹⁾ Annak idején a koolzsvári királyi ítélőtáblának volt ily elvi határozatok gyűjteménye. Az „Erdélyrészi Jogi Közlöny”-ben és a Budapesten megjelent, de régebben megszűnt „A jog” c. szaklapban, ezekből jelentek is meg közlemények. Számon lehetne venni, hogy a budapesti kir. törvényszéken kívül melyek hoztak még ily elvi határozatokat. Sőt a járásbíróóságokra nézve is lehetne ily irányú kísérletet tenni. Ezekből meglehetne látni, hogy a rendelet mennyiben érte el célkitűzését. Sőt az 1930: XXXIV. t.-c. vonatkozó 128., 129. §-át is célszerűbb szempontokkal lehetne kiegészíteni, vagy módosítani.

a szerkesztőket arra kényszerítik, hogy még a közölt döntést tartalmazó határozatot is megrövidítsék.

A gyakorlati élet azonban *kettős* irányú kívánságot tüntet föl.

Egyfelől kívánatos a *fontosabb határozatok teljes*, — a kérdésre vonatkozó anyag meg nem rövidített közlése, hogy Schusztter R. szerint a bennök rejlő mély jogászai érvelésnél és tartalmuk súlyánál fogva igen nagy és áldásos kihatással legyenek az alsó bíróságokra és — teszem hozzá én — az egész magyar jogéletre.

Másfelől kívánatos a határozatoknak a mai rohanó élethez igazodó gyors s ekként *megrövidített* tartalmú közlése.¹²⁾

A kúriai határozatok rövidített és gyors közlésének kérdésével az adott helyzet folytán főleg foglalkozni, ellenben a fontosabb határozatok teljes közlésének kérdése megkívánja, hogy az illetékes tényezők s első sorban a szaklapok szerkesztői behatóan foglalkozzanak ezzel a kérdéssel, nehogy dr. Schusztter R. elgondolásának szükségesége beálljon.

Az élet és gazdasági viszonyok komplikáltsága szükségszerűen maga után vonván a törvények sokaságát és sokféleségét, sem a bíró, sem az ügyvéd nem tudnak a mai hajszamunkában kellő időt fordítani arra, hogy az egyes esetekben a vonatkozó szabályokat behatóan tanulmányozzák és a gyakorlati alkalmazásban a kitűzött célnak és az élet követelményeinek megfelelően alkalmazzák.¹³⁾ A nagy kommentárok is csak a megrögzíthető irányokban adhatnak felvilágosítást s ezért: *Wo die Schwierigkeiten anfängt — hört der Commentar auf.*

Az élet gyors változásaira vonatkozó bírói döntések tekintetében a mindig friss szaklapok nyújthatnak tájékoztatást szakcikkeikkel, a közölt határozatok jegyzetelésével és a szükséges irodalmi utalásokkal.

Idevonatkozóan dr. Szladits—Ujlaki szereztek elévülhetetlen érdemeket a jogirodalom¹⁴⁾ és a joggyakorlat¹⁵⁾ rendszeres összeállításával.

¹²⁾ Ez utóbbi vonatkozásban dr. Boda „Jogi Hírlap”-ja a személyes inventio és a kor kívánalmainak megfelelő forma megtalálása tekintetében meglepően hatott és meglepő eredményeket ért el. Még azok is a legnagyobb őszinteséggel ismerik el ma az ötlet nagyszerűségét, akik kezdetben kétkedéssel fogadták a gondolatot.

¹³⁾ Erre lehet részben visszavezetni az alsó bírósági határozatok megváltoztatásának nagy %-át.

¹⁴⁾ Szladits—Ujlaki: Hetven év magánjogi irodalma. Ujlaki: Öt év magánjogi irodalma (1935.).

¹⁵⁾ Szladits: A magánjogi bírói gyakorlat 1901—1927. és Szladits—Fürst: I—II. kötetben a legutóbbi időkig 1935.

A határozat-gyűjtemények tekintetében dr. Márkus Dezső, a magyar jogélet első gyűjtemény-szerkesztője adott követésre méltó példát, aki az egyes fejezetekhez az ugyanoda vonatkozó szakcikkekkel is pontosan felsorakoztatta.

A gyűjtemények rövid jegyzetezésére dr. Szladits K. mutatta meg a helyes irányt a J. K. döntvénytárában.

A jegyzetelés nélküli, megrövidített tartalmú határozatgyűjteményeket — hacsak nem a rendszeres mutató célját szolgálják — mindig értékteleneknek tartottam.

A fontosabb határozatokat tartalmazó eset-gyűjtemények, ha szaklapok mellékleteként jelennek meg, ma csak akkor szolgálhatják a helyes célt, ha az egyes eseteket jegyzetelés és irodalmi ráutalás kíséri.

A Magyar Jogi Szemle Táraiban történt is ezirányban némi kísérlet, azonban a rövid jegyzetelések és megbeszélések nagyon megritkultak. Ellankadt a felbuzdulás.¹⁶⁾

A széleskörű publikálást igénylő fontosabb kúriai határozatoknak a jelzett elgondolás szerint való közlése a száraz esettárakat kiemelné a nyomdászok irodalmi tevékenysége köréből és a jogászai munka a Kúria gyakorlatát az elmélettel szorosabb kapcsolatba hozná s egyben az ily gyűjteményeknek tudományos értéket is adna.

Az ily gyűjtemények a Kúria gyakorlatát, mint jogszokást (*usus fori*), mint *jogot* mutatnák be és nem csupán esetsorozatként tárnák a jogászközönség elé.

Itt is csak az elgondolás vázát érintem, mert a gazdasági életbe bekapcsolódott szerkesztőkön fordul meg, hogy az említett, vagy ahhoz hasonló megoldást pénzügyileg lehetségesnek tartják-e, vagy nem. Az egyes szaklapok célkitűzéseikből eddig is sokat feladtak, azonban a közkedvetlenségnek nem örvendő „rationalizálás” révén mégis jobban megközelítenék a mai követelményeket kielégítő gyűjtemények megvalósítását, mint a folyton soványodó tartalommal.

A szűkebb értelemben vett *magánjog* (személyi, dologi, kötelmi és öröklési) anyaga egy szaklap mellékleteként; a hiteljog anyaga egy másik szaklap mellékleteként és a perrendkívüli jog anyaga megint egy szaklap mellékleteként volna publikálható.

Ekként az ily szaklapok a saját anyaguknak minél nagyobb teljességre törekedhetnének és ezáltal pótolhatatlan

¹⁶⁾ A „Büntetőjog Tára” célkitűzéséhez hiven egyvonalú rendszerével a büntetőjog terén a gyakorlati jogász nélkülözhetetlen forrása helye és egyben megbízható tájékoztatója és vezetője immár 85 kötetével. A Degré—Angyal Mutató — valóságos büntetőjogi bibliái szótár.

nökká válnának. Ezen az úton elérhető volna dr. Schusztér R. ama helyes álláspontja, hogy a Kúria fontosabb határozatai minél nagyobb számban publikáltatnának.¹⁷⁾

A széleskörű publikálást azonban csak azok a fontosabb határozatok igénylik, amelyeknek szép jogászai indoklásuk van, vagy amelyekben a homályos kijelentések után a jogászai szabatosság kristály-tiszta fogalmazásban jelentkezik, avagy az eldöntött jogeset, mint ilyen érdemes a figyelemre-méltatásra. Az állandó gyakorlatot feltüntető és megszokott indokolású határozatok közlése felesleges.

Ezekből a gondolat-kapcsolódásokból csak arra az eredményre juthatunk, hogy a magyar jogi életnek nagy vesztesége lenne, ha a fontosabb kúriai határozatok közzététele a nehéz viszonyok között is némi mozgékonytságot megőrzött magánközlés keretéből a bürokratizmus tüdőszáritó levegőjébe kerülne.

c) Mindezek után még azt is felvetendőnek vélem, hogy a teljes kötetben évenként vagy időről-időre megjelenő száraz gyűjtemények helyett jobb volna a gyakorlat és elmélet által egyaránt előnyösebben hasznosítható kritikai feldolgozást nyújtani!

Gondoljunk a Jogállam régebbi összefoglaló feldolgozására: Magánjog, Hiteljog, Büntetőjog. Most a Polgári Jog közöl hónapról-hónapra efféle összeállítást: a judikatura kiemelkedőbb döntései. A száraz gyűjteményekkel szemben ezeknek a kritikai összeállításoknak úgy a használhatósága, mint jogászai értéke a gyakorlati jogász szempontjából felbecsülhetetlen.

Dr. Szladits Károly egyetemi tanár tudományos súlyánál fogva egyenesen hivatva volna arra, hogy a Mt. rendszerében a ma élő és ható bírói döntéseket kritikailag rendszerezze és füzetenként megjelentetendő formában feldolgozza. Ehhez a legalkalmasabb és arra hivatott szakembereket maga köré gyűjthetné és a Mt. szövegének közlése nélkül — a ma érvényes magyar magánjog kommentárját

¹⁷⁾ A m. kir. Kúria ítélkezésének indokolása azt a rendszerbeli változást tünteti föl, hogy a fölülvizsgálati panaszokhoz alkalmazkodott jogtechnikai indokolás helyett ott, ahol ez kívánatos, a Kúria az ügy tényalapjára kiterjeszkedően önállóan indokol. Ekként az ítélet olvasója azt az I. és II.-od bírói ítéletek ismerete nélkül is megérti és tudja, hogy a Kúria minő tényalapon hozta meg jogi döntését. Ezáltal a határozatgyűjteményekben is mellőzhető az alsó bíróságok határozatai. A m. kir. Kúria bírái ez új rendszerű indokolás sűrűbb gyakorlásával óriási munkát vettek magukra, amit a jogászközönség alig ismert föl és azt nem is igen méltatta.

elkészíthetné.¹⁸⁾ Az efféle kommentár a jogegység eszméjének, a bírói gyakorlat állandóságának nagyobb szolgálata ténne, mint a jogi irodalomban domináló szerephez jutott határozat-gyűjtemények, amelyek a fennebb kiemelt hiányok folytán nem annyira tájékoztatnak, mint még nagyobb tájékozatlanságban hagynak.

Az én állásfoglalásom dr. Schusztter Rudolfal szemben a kifejtettek után az, hogy a m. kir. Kúria fontosabb határozatainak közzétevése maradjon csak a hivatalos eljárásnál mozgékonyabb magánvállalkozás kezében.

E határozatok szolgáljanak azután is bőséges anyagul a magyar jogászság kritikai szellemének, a kifejlesztésére és e kritikai szellem a különböző szaklapok hasábjain legyen harcos hirdetője annak az emelkedett életfelfogásnak és társadalmi erkölcsnek, amely a m. kir. Kúria határozataiból évszázadok óta az igazság halk szavában kicsendül.

(P. Sz. L. 1936. I. 4.)

A biztosítási ügynök tudomása.

I. *Budapesti törvényszék:* Felperes az alperesnél biztosította üzlethelyiségében és annak kirakataiban található árukat betöréses lopásból eredő károk ellen szeptember 30.-án és az üzlethelyiségbe az október 9.-ét megelőző éjjelen betörték. A betörést megelőzőleg és a betörés alkalmával az üzlethelyiség felett alkalmazott cégtáblából 2 méter 40 cm. hosszúságú rész hiányzott. A betörő a betörést megelőző napokban észrevette a cégtáblának fenti hiányát és azt az üzletbe való behatolásra alkalmasnak találta. Ezt közölte két társával és ezeknek segítségével a kitért cégtábla helyén az üzletbe bemászott. Kétségtelen tehát, hogy a betöréses lopásnak elkövetésére a cégtáblának nagyterjedelmű és könnyen megközelíthető hiánya hívta fel és adta meg nagymértékben az alkalmat a betörésre. E tényállás szerint a betöréses lopás elkövetése arra lévén visszavezethető, hogy felperes a kitért cégtáblát huzamos időn át ki nem javíttatta, a törvényszék felperesnek ezt a mulasztását oly nagyfokú gondatlanságnak minősítette, mely a K. T. 47. §-ának második bekezdése értelmében a biztosítónak kártérítési felelősségét kizárja. (16. P. 47080/33., 1934. okt. 20.)

Budapesti Itélőtábla: A csatolt ajánlat és K. H. tanu val-

¹⁸⁾ Ilyesféle módszerrel állította össze annak idején dr. Fabinyi Tihámér az öröklési jogot. Dr. Staud Lajos magánjoga: a bírói gyakorlat rendszerezése — a tételes törvényeken fölüli rész tekintetében. Almásai kötetmi joga is a Mt. szövege nélkül a bírói gyakorlat kommentárszerű feldolgozása.